

Zatrzymane w kadrze subiektywnej pamięci – kilka refleksji o Profesorze Jerzym Korczaku

Ujęcie bardziej uniwersalne

Przyjmując perspektywę daty jubileuszowej uroczystości (14 czerwca 2024 r.), można uniwersytecko-administracyjną obecność i aktywność Jubilata wyrazić następującymi chronologicznymi wyznacznikami:

- a) 50 lat i (prawie) 8 i pół miesiąca od rozpoczęcia – 1 października 1973 r. – stacjonarnych studiów na kierunku Administracja¹;
- b) 46 lat i (nieco) ponad 9 miesięcy od rozpoczęcia – 12 września 1977 r. – kariery nauczyciela akademickiego (jako asystent stażysta w Instytucie Nauk Administracyjnych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego);
- c) 38 lat i (nieco) ponad 3 i pół miesiąca od uzyskania – 24 lutego 1986 r. – stopnia naukowego doktora nauk prawnych (rozprawa doktorska *Akty kierowania w systemie terenowych organów administracji państwowej*²);
- d) 11 lat i (prawie) 2 miesiące od uzyskania – 22 kwietnia 2013 r. – stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauki prawne, dyscyplina nauki o administracji³;
- e) 8 lat i (prawie) 8 i pół miesiąca od podjęcia przez Senat UWr uchwały Nr 128/2015 z dnia 28 października 2015 r. w sprawie zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego dr. hab. Jerzego Korczaka⁴.

Co zaś szczególnie warto podkreślić – półtora miesiąca wcześniej (29 kwietnia 2024 r.) Jubilat obchodził 70 urodziny.

¹ Podsumowanych – blisko 4 lata później – przygotowaniem (pod kierunkiem – wówczas – dr. Jana Bocia) pracy magisterskiej *Administracyjnoprawne zagadnienia obszaru specjalnego*.

² Promotor: prof. dr hab. Tadeusz Kuta; recenzenci: prof. dr hab. Henryk Rot, prof. dr hab. Janusz Homplewicz.

³ Skład komisji habilitacyjnej (stopnie/tytuły – wg ówczesnego stanu prawnego): przewodniczący komisji – prof. dr hab. Bogdan Dolnicki; sekretarz komisji – dr hab. Jerzy Supernat; recenzent – dr hab. Michał Kulesza (zastąpiony przez prof. dr hab. Elżbietę Urę); recenzent – dr hab. Małgorzata Stahl; recenzent – prof. dr hab. Leon Kieres; członek komisji – prof. dr hab. Janusz Sługocki; członek komisji – dr hab. Marcin Miemiec.

⁴ Chronologiczne podsumowania poczyniono według stanu na dzień 1 lutego 2024 r.

I właśnie ten Jubileusz dał impuls do uhonorowania dorobku oraz postawy zasłużonego i powszechnie szanowanego akademika, wybitnego znawcy prawa administracyjnego (ze szczególnym uwzględnieniem jego samorządowego oraz urzędniczego segmentu), cenionego przedstawiciela klasycznie pojmowanej nauki administracji, zaangażowanego praktyka organizacji i funkcjonowania administracji publicznej oraz doświadczonego reformatora tej sfery życia publicznego.

Choć tego rodzaju statystyczne/chronologiczne/syntetyczne zestawienia uzmysławiają czasowy wymiar uniwersyteckiej i zawodowej obecności oraz aktywności, a także niektórych związanych z tym osiągnięć Profesora Jerzego Korczaka, to dopiero wyjście poza liczby, daty i podsumowujące ustalenia, przypomnienie towarzyszących im kontekstów, wyzwań itd. pozwala zobaczyć człowieka, jego życie, dokonania, zmagania w pełniejszym wymiarze. Zatem mając na uwadze to, że „Życia nie mierzy się ilością oddechów, ale ilością chwil, które zapierają dech w piersiach”⁵, a także z zamiarem uwzględnienia szerszego kontekstu wydarzeń tworzących życiorys Jubilata – proponuję kilka tak profilowanych refleksji w subiektywnej perspektywie piszącego te słowa.

Przegląd aktywności, osiągnięć wypełniających ścieżkę doświadczeń lokowanych w ramach wrocławskiego INA czy też wywodzonych z tego uniwersyteckiego rdzenia⁶ – bezspornie wskazuje na to, że Profesor Jerzy Korczak to *Homo Universitatis* i – co równie istotne – *Homo administrationis*. W tym kontekście (jak i wychodząc poza jego ramy) wątpliwości nie budzi też, że Jubilat to także *Homo peregrinationes amans*. Faktem notoryjnym jest również i to, że Jego pasje muzyczne w pełni uzasadniają uznanie, iż Jubilat to także *Homo musicam amans*. Dla znających Profesora oczywiste jest ponadto, że – parafrazując antropologiczną nomenklaturę – do Jego usposobienia pasuje też określenie *Homo ludens*.

Jeśli chodzi o wskazane przed momentem uniwersytecko-administracyjne konotacje, to przyznanie Jubilatowi pod ich egidą dwóch pierwszych (z wyżej wymienionych) tytułów wypada uznać za oczywiste. *Nota bene*, jest to fakt notoryjny zarówno dla akademików⁷, jak i przedstawicieli praktyki administra-

⁵ Maya Angelou.

⁶ Zob. *Bibliografia prac Profesora Jerzego Korczaka oraz Wykaz wybranych aktywności i osiągnięć zawodowych Jubilata*.

⁷ Ze względu na to, że szczegółowe dane dotyczące dorobku Jubilata przedstawiono w przywołanych w poprzednim przypisie wykazach, egzemplifikacje zamieszczone w tym (i kolejnych dwóch) przypisach poprzestaną na podawaniu syntetycznych danych (np. w odniesieniu do publikacji ograniczą się do wskazania ich tytułów i lat wydania). Zob. np.: *O aktach kierowania we współczesnej administracji publicznej: na marginesie dyskusji naukowej krakowsko-wrocławskich*

cyjnej⁸. Co jednak szczególnie warto podkreślić, potwierdzeniem dla takiej kwalifikacji są publikacje, wystąpienia, projekty itd. łączące świat dogmatyki prawniczej z perspektywą właściwą dla podejścia *stricte* już zaangażowanego w potrzeby i funkcjonowanie praktyki administracyjnej⁹.

Bezspornie Jubilat należy do elitarnego grona przedstawicieli nauki prawa administracyjnego (i klasycznie pojmowanej nauki administracji), którzy nie „tylko” z powodzeniem poddają dogmatyczno-prawnej refleksji organizację i funkcjonowanie administracji publicznej, ale i z równą intensywnością (i podobnymi sukcesami) mierzą się z wyzwaniami, problemami czy też patologiami codziennego administrowania. Co więcej, w nawiązaniu do doktrynalnych ustaleń można stwierdzić, że mamy do czynienia z jednym z tych luminarzy nauki

spotkań administratywistycznych – 2023; *Akty polityki administracyjnej* – 2022; *O znaczeniu terminu „jednostka” w prawie administracyjnym: kilka uwag krytycznych* – 2021; *Czy niepodstawowe postaci sprawności działania mogą stać się zasadami działania współczesnej administracji?* – 2020; *Jednolitość administracji samorządowej w państwie unitarnym* – 2019; *Prakseologiczna interpretacja zjawiska administracji publicznej z perspektywy relatywizmu granic organizacji* – 2017; *Kadencyjność organów jednostek samorządu terytorialnego* – 2014; *Konstytucyjne podstawy struktury i funkcji samorządu terytorialnego* – 2012; *Europejskie prawo urzędnicze* – 2009; *Wybrane zagadnienia prawne realizacji praw podmiotowych członków wspólnot samorządowych na tle rozwiązań europejskich* – 2005; *Wokół pojęcia aktów kierowania* – 1985.

⁸ Czasami w postaci aktywności *stricte* już administracyjnej (zob. np.: wieloletnie pełnienie funkcji doradcy Rady Miejskiej Wrocławia oraz Sejmiku Województwa Dolnośląskiego; przygotowanie projektów statutów wielu gmin, Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego), często też przetworzonej na potrzeby publikacji (zob. np.: *Wrocławski Obszar Metropolitalny: założenia do projektów ustawy o związku metropolitalnym w województwie dolnośląskim i aktów wykonawczych* – 2021; *Stan kadr administracji publicznej z perspektywy ogólnokrajowej i regionalnej* – 2017; *Przekazanie drogi gminnej podmiotowi gospodarczemu* – 2016; *Przetwarzanie danych osobowych radnych sejmiku województwa przez kancelarię sejmiku* – 2014; *Przekazanie zespołu szkół prowadzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej* – 2010; *Skutki prawne wygaśnięcia mandatu radnego i wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz tryb działania* – 2007; *Zastępstwo organu wykonawczego gminy* – 2005; *Skutki prawne prowadzenia działalności gospodarczej przez radnych rad gmin z wykorzystaniem mienia gminnego* – 2003; *Dostęp do dokumentów zawierających dane objęte tajemnicą skarbową* – 1997).

⁹ Tytułem kolejnych przykładów: *Odbywanie sesji organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w trybie zdalnym: problemy ustrojowe, proceduralne i konstytucyjne* – 2022; *Władztwo administracyjne gminy na przykładzie niektórych rozwiązań w zakresie zarządzania drogami publicznymi* – 2020; *Straże gminne: zmarnowane szanse czy złudne nadzieje?* – 2018; *Konflikt zasady jawności informacji publicznej o działaniach organów jednostek samorządu terytorialnego z przepisami o ochronie danych osobowych na tle uchwał w sprawie rozpatrywania skarg na działania organów i kierowników samorządowych jednostek organizacyjnych* – 2010; *Problemy prawne skarg na działalność organów samorządu terytorialnego i jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego* – 2000; *Struktura organizacyjna województwa (...) Raport z badań* – 1996.

prawa administracyjnego, dla którego ważnym znakiem rozpoznawczym profilu Jego aktywności zawodowej jest synergia między *law in books* a *law in action*. A wszystko, za każdym razem, bazujące na fachowości, wspartej efektywną i efektowną erudycją.

Dobrze to ilustruje aktywność konferencyjna Jubilata – niezależnie od tego, w jakiej roli w danym przypadku występował (organizatora, moderatora, prelegenta, uczestnika dyskusji). Jej rozmiary dobrze ilustrują liczby wyrażające „konferencyjne udziały” Profesora Korczaka¹⁰. W istocie – trudno się dziwić Jego częstym wystąpieniom: ich skala stanowi naturalną konsekwencję wysokiej środowiskowej pozycji Jubilata. Co zaś szczególnie istotne, są to ważne i trafne wypowiedzi¹¹, zapamiętywane, różnorodnie oddziałujące na teorię i praktykę. Nie zaskakuje zatem, że *Liber Amicorum* dedykujemy w tym przypadku osobie, która podczas XXVI Zjazdu Katedr, Zakładów i Zespołów Badawczych Prawa i Postępowania Administracyjnego¹² była uczestnikiem elitarnego Forum Eksperckiego (zamykającego obrady). Bezsposornie mamy do czynienia z osobą, której dorobek uzasadnia tytułowanie *per* Człowiek Uniwersytetu i Człowiek Administracji.

Nota bene, szczególnym potwierdzeniem środowiskowej roli Jubilata (tak z punktu widzenia nauki prawa administracyjnego, jak i praktyki administracyjnej) oraz wyrazem właściwej Mu synergicznej postawy badawczej jest tematyka i skład uczestników wielu organizowanych przez Niego konferencji. Tytułem przykładu wystarczy wspomnieć np. o niedawnych¹³ XIV Krakowsko-Wrocławskich Spotkaniach Naukowych Administratywistów – *Administracja publiczna wobec nowych technologii. W kierunku neutralności klimatycznej*¹⁴. Dobrym podsumowaniem takiego integrującego podejścia jest umożliwienie uczestnikom ostatnich spotkań wejścia do wnętrza elektrowni wiatrowej. Kolejny (również zeszłoroczny) przykład potwierdzający powyższe kwalifikacje to Ogólnopolska konferencja naukowa – *25 lat Samorządu Województwa Dolnośląskiego – doro-*

¹⁰ Ogółem udział w ponad 130 Konferencjach, w tym w 122 aktywnie z wystąpieniami referatowymi oraz moderacją dyskusji panelowych. Dochodzi jeszcze organizacja 15 konferencji ogólnopolskich i 3 międzynarodowych.

¹¹ A przy tym atrakcyjnie wspierane wizualnie: przez uczestników konferencji Profesor Jerzy Korczak jest także bezspornie kojarzony z „dopieszczonymi” prezentacjami; to samo potwierdzą też studenci.

¹² Poznań, 18-22 września 2022 r.

¹³ Oława–Wrocław, 23-24 września 2023 r.

¹⁴ Przy tej okazji warto przypomnieć, że to właśnie zaangażowaniu, podejściu i kontaktom Jubilata zawdzięczamy atrakcyjność i wieloaspektowość ostatnich wrocławskich edycji tych jakże dla nas ważnych Krakowsko-Wrocławskich Spotkań. W tej chwili trwają właśnie prace redakcyjne nad 14. już publikacją podsumowującą nasze naukowo-administracyjne peregrynacje – a nad całością merytorycznie czuwa, a jakże, Profesor Jerzy Korczak.

*bek i perspektywy*¹⁵. Podążanie tropem samorządowych skojarzeń pozwala z kolei przywołać konferencję z okazji 15-lecia samorządu terytorialnego w III Rzeczypospolitej Polskiej¹⁶.

Problematyka dwóch ostatnich z ww. konferencji daje asumpt do wyróżnienia (spośród wielu pozauniwersyteckich aktywności Jubilata) dwóch wieloletnich okresów, w których swoją wiedzą i umiejętnościami wspierał – jako doradca – najpierw Radę Miejską Wrocławia (1996-2010), a potem – Sejmik Województwa Dolnośląskiego (2006-2023). W obu przypadkach projekty przygotowywanych i weryfikowanych przez Niego uchwał idą w tysiące. Tytułem przykładu wystarczy wskazać, że Profesor Jerzy Korczak uczestniczył w 223 sesjach Sejmiku, czuwając nad ich prawidłowym przygotowaniem i przebiegiem (często też uczestnicząc w postępowaniach nadzorczych i działaniach służących sądowej ochronie samodzielności Województwa Dolnośląskiego). Podążając tropem tej egzemplifikacji, warto przypomnieć, że to On jest autorem (do dzisiaj obowiązującego) Statutu Województwa Dolnośląskiego¹⁷.

Nie dziwi zatem, że 1 grudnia 2008 r. otrzymał nagrodę Marszałka Województwa Dolnośląskiego z okazji 10-lecia Województwa Dolnośląskiego za zaangażowanie i wkład pracy w budowanie wspólnoty regionalnej Dolnego Śląska, a 16 października 2023 r. – Złotą Odznakę „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego”¹⁸.

Warto zauważyć, że, praktyka administrowania stanowi też przejaw aktywności zawodowej Jubilata na forum Uniwersytetu Wrocławskiego. Egzemplifikując, można wskazać¹⁹, że od 2019 r. jest On Kierownikiem Zakładu Ustroju Administracji Publicznej (pierwotnie – Zakładu Nauki Administracji), a od 2022 r. pełni funkcję Dyrektora Instytutu Nauk Administracyjnych. Przypomnieć też warto o tym, że Profesor Jerzy Korczak był członkiem pierwszej Rady Uniwersytetu (2019-2020) – uczestniczył więc w, jak pokazała praktyka funkcjonowania tego organu, niełatwym przecieraniu szlaków działania tego zupełnie nowego organu uczelni. Trudno nie uznać tych doświadczeń za dodatkowo – w zintegrowany wręcz sposób – potwierdzających, że Profesor Jerzy Korczak to Człowiek Uniwersytetu i Administracji.

Kontynuacja uniwersyteckich reminiscencji nie może się obyć bez kolejnej oczywistej konstatacji związanej z Jubilatem. Jego postawę bowiem charakte-

¹⁵ Wrocław, 5-6 czerwca 2023 r.

¹⁶ Wrocław, 7-8 marca 2005 r.

¹⁷ Zresztą takich jednostek samorządu terytorialnego (w szczególności na Dolnym Śląsku) jest zdecydowanie więcej.

¹⁸ Z kolei w 2010 r. został nagrodzony Srebrną Odznaką Honorową „Zasłużony dla Wrocławia”.

¹⁹ Wątek uniwersyteckich aktywności o takim przeznaczeniu będzie jeszcze kontynuowany.

ryzuje też dbałość o współpracowników. Co warte podkreślenia, nie z przyczyn formalnych, nie *pro forma*, a z szacunku dla innych, dla Uniwersytetu. Szczególnym tego wyrazem jest Jego zaangażowanie w niedawne nasze instytutowe jubileusze (Profesora Adama Błasia, Profesora Jana Jeżewskiego, Profesor Barbary Adamiak, Profesora Tadeusza Kocowskiego), czy też w uhonorowanie przejścia na emeryturę Doktora Andrzeja Pakuły. Co więcej, szacunek dla innych Przedstawicielek i Przedstawicieli nauki prawa administracyjnego i uniwersyteckich tradycji sprawia, że Profesor Jerzy Korczak często też (nieradko – aktywnie) uczestniczy w jubileuszach organizowanych w innych ośrodkach akademickich (np. w Uniwersytecie Warszawskim, Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, Uniwersytecie Rzeszowskim, Uniwersytecie Gdańskim czy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

Powrót do analizy doświadczeń zawodowych Profesora bliższych Jego uniwersyteckiej karierze pozwala – w nawiązaniu do wcześniejszych już konotacji konferencyjnych – przypomnieć też o częstym pełnieniu przez Jubilata funkcji recenzenta w postępowaniach doktorskich i habilitacyjnych czy też przygotowywanych w innych ośrodkach akademickich publikacji (pokonferencyjnych, jubileuszowych). Nie negując *stricte* merytorycznych przyczyn powierzania Mu tego rodzaju obowiązków i ewidentnie fachowego z nich się wywiązywania, zauważyć należy, że tego rodzaju aktywność zwykle łączy się (docelowo) z podróżowaniem. I to skojarzenie daje powód do wyeksponowania kolejnej – z wcześniej już wyróżnionych – cech Profesora Jerzego Korczaka: dla znających Go osób oczywiste jest, że mamy w tym przypadku do czynienia z zamiłowanym podróżnikiem. Jest to jedna z tych Jego pasji, którą „od zawsze” dzieli ze swoją żoną – Anną²⁰. Nieprzypadkowo więc często wyjazdy zawodowe Jubilata – same w sobie wpisujące się w Jego potrzebę podróżowania – nie ograniczają się (w czasie i przestrzeni) do udziału w konferencjach, jubileuszach, postępowaniach habilitacyjnych itp. i ma to nieradko związek ze wspólnym podróżowaniem Państwa Korczaków (np. do Warszawy, Rzeszowa, Gdańska, Krakowa, Poznania czy Bydgoszczy). Po raz kolejny okazuje się więc, że „Miłość nie polega na tym, by patrzeć na siebie, ale na wspólnym patrzeniu w tym samym kierunku”²¹. Tym razem dzięki temu, że Jubilata (i Jego Małżonkę) łączy zamiłowanie do podróżowania, zwiedzania.

Małżeństwo Jubilata daje też powód do zaakcentowania muzycznych pasji Profesora Jerzego Korczaka (także równie intensywnie podzielanych przez

²⁰ Większość z nas zna fotoalbumy (dopieszczone pod każdym względem przez Żonę Jubilata), podsumowujące Ich – coraz bardziej egzotyczne – urlopowe wojaże.

²¹ Antoine de Saint-Exupéry.

Żonę Annę) – zatem i tym razem pojawia się uzasadnienie dla używania liczby mnogiej – tj. wskazywania, iż mamy w tym przypadku do czynienia z aktywnymi melomanami. Czy mogło być jednak inaczej – zważywszy na muzyczne, rzecz można, pochodzenie Małżonki Jubilata oraz Jego muzyczne zainteresowania? Trudno się więc dziwić, że Ich aktywne (i systematyczne) uczestnictwo w życiu koncertowym Opery Wrocławskiej czy Narodowego Forum Muzyki, a także innych polskich i europejskich scen koncertowych – jest stałym punktem w kalendarzach Obojga. *Nota bene*, zainteresowania muzyczne nie ograniczają się w tym przypadku do muzyki poważnej. W grę wchodzi też koncerty jazzowe, zamiłowanie do piosenek z tekstem, bluesa (co potwierdza też zawartość płytoteki Jubilata czy też słuchane przez Niego stacje i audycje radiowe²²).

Parafrazując fascynację muzyczne Profesora – w zestawieniu z Jego wszechstronnym, intensywnym łączeniem dogmatyki prawniczej z perspektywą właściwą dla potrzeb praktyki administracyjnej – można sformułować następujące skojarzenie: Profesor Jerzy Korczak potrafi sprostać wymaganiom różnych gatunków muzycznych i właściwych im form, potrafiąc umiejętnie łączyć wymagania formalne i merytoryczne, dostosowane do potrzeb różnych grup słuchaczy (odbiorców). Niewątpliwie – nie są to powszechnie dostępne umiejętności.

Korzystając z łagodzących walorów muzyki i związanych z nią konotacji, które można wykorzystać także do wprowadzenia nieco mniej oficjalnego tonu – na koniec tej części jubileuszowych refleksji warto wspomnieć o jeszcze jednej charakterystycznej cesze Profesora Jerzego Korczaka: jednym z Jego wizerunkowych znaków rozpoznawczych jest skłonność do noszenia garniturów i krawatów. To uniwersytecko-konferencyjny naturalny *dress code* Jubilata, znajdujący zresztą równie konsekwentne zastosowanie podczas Jego kontaktów z przedstawicielami praktyki administracyjnej. Trudno nie docenić takiego podejścia – tym bardziej, że znajduje poparcie w naturalnej prezencji Jubilata. Po prostu do Niego pasuje. To ważny i – na swój sposób – bezcenny atrybut Profesora. A przecież nie każdemu jest to pisane, co, piszący te słowa – jako przedstawiciel tej części męskiej populacji, dla której tego rodzaju predylekcja w powiązaniu z naturalnością takiego stanu rzeczy są nieosiągalne – może z pełnym przekonaniem potwierdzić.

Po takiej konstatacji niewątpliwie można przejść do refleksji o bardziej indywidualnym, osobistym charakterze. A zatem – Drogi Jurku...

²² Ten wątek jeszcze powróci.

Ujęcie mocno już indywidualne

Zbliżyły nas zainteresowania merytoryczne oraz podobny etos pracy²³. Nie bez znaczenia jest zapewne także i to, że obaj pracujemy przy muzyce²⁴. Z czasem więc okazało się, że w wielu kwestiach pozazawodowych również znajdujemy sporo wspólnych częstotliwości. W efekcie gdzieś w drugiej połowie lat 90. ubiegłego wieku nasze relacje zawodowe zaczęły się na tyle zacieśniać, że z czasem stały się już wieloaspektową przyjaźnią. Zatem i z tej – już indywidualnej, subiektywnej – perspektywy chciałbym się też podzielić kilkoma refleksjami na potrzeby, *nomen omen, Liber Amicorum*.

Wypada zacząć od solidarnie nas trzymającego przez wiele lat 7-dniowego tygodnia pracy na uczelni²⁵. Ciągłe się spotykaliśmy między zajęciami, szczególnie celebrując weekendowe „mijanki” (z czasem już na 5. piętrze wydziałowego budynku A²⁶). Jakoś dawaliśmy radę – byliśmy młodszy – ale nie ulega wątpliwości, że bez poczucia humoru byłoby trudniej. Z jakiegoś powodu bardzo często nasze rozmowy, prędzej czy później, prowadziły bowiem do żartów. Zresztą – tak jest do dzisiaj. Myślę, że nie tylko dla mnie jesteś takim Katalizatorem Poczucia Humoru. W Twoim towarzystwie trudno bowiem nie złapać humorystycznego *flow*. Dla wielu znających Cię osób tego rodzaju skojarzenia są po prostu nieuchronne. Charakteryzowanie Cię m.in. przy pomocy określenia *Homo ludens* nie wydaje się więc przesadą.

W tym kontekście naturalnie nasuwa się kolejne wydziałowe wspomnienie – tym razem dotyczące naszego wspólnego egzaminowania – szczególnie na przełomie wieków – z ustroju samorządu terytorialnego²⁷. Wówczas – w czasach *boomu* frekwencyjnego na studiach – podczas sesji odbywaliśmy kilkunastogodzinne maratony egzaminacyjne (przeprowadzane w kilku turach)²⁸, w ich trakcie nierzadko zmagając się z próbami przechwytywania treści testów przez późniejsze grupy, podkładaniem gotowych odpowiedzi, „gubieniem” testów z zamiarem prowokowania powodów do unieważniania wyników egzaminu – połączonymi z późniejszymi próbami podważania ocen niedostatecznych

²³ Aczkolwiek nasze Żony zapewne częściej nazywały to brakiem asertywności i pracoholizmem...

²⁴ Co prawda, Albert Einstein – jak przyznał – aż „myślał w muzyce”, ale kierunek mamy słuszny (☺). Trop muzycznych konotacji będzie jeszcze kontynuowany.

²⁵ Niezalenie od obowiązków dochodzących ze strony praktyki administracyjnej, eksperckiej itd.

²⁶ Od paru lat – ponownie wróciliśmy na 4. piętro, na „stare śmieci”.

²⁷ Nazwa przedmiotu ewoluowała.

²⁸ Np. na studiach zaocznych liczebność jednego roku potrafiła zdecydowanie przekraczać 1000 osób.

przez niektórych studentów. Wszystkie te atrakcje finalizowało zaś nocne już wpisywanie ocen (wtedy jeszcze do kart egzaminacyjnych i indeksów). To bezspornie były bardzo wyczerpujące maratony (swoiście podsumowujące równie intensywne okresy prowadzenia zajęć²⁹). Panowała jednak pełna mobilizacja, atmosfera lojalności i wzajemnego wsparcia, sukcesywnie „podbijane” naturalnie między nami krążącym poczuciem humoru. Duża w tym Twoja zasługa, Jubilacie! Co warte podkreślenia, taki nasz *modus operandi* wytrzymywał różnego rodzaju próby weryfikacji. Zdarzało się przecież, że nasz poziom wymagań i niezmiennosc obowiązujących progów oceniania prowokowały interwencje na poziomie Dziekana czy Rektora. Bywało, że i stacje telewizyjne potrafiły też znaleźć czas antenowy, by zainteresować się naszą pracą. Takie wydarzenia hartują, także z bardzo dobrym skutkiem dla naszej przyjaźni.

Subiektywny wybór³⁰ indywidualnie już profilowanych wspomnień, jakie mi się z Tobą kojarzą, Drogi Jurku, obejmuje też m.in. nasze³¹ nocne maratony z 2008 r. (najpierw na Wydziale, potem – też w naszych domach „w realu”³²) nad raportem nt. *Kompleksowej koncepcji zmian kompetencji administracji publicznej w celu przeprowadzenia reformy decentralizacyjnej – obszar finanse publiczne, majątek skarbu państwa, zarządzanie kryzysowe, nadzór nad działalnością samorządów terytorialnych, administracji rządowej i zespolonej, usług administracyjnych*³³, których efektem było uchwalenie (m.in.)³⁴ ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Moje pierwsze skojarzenie z tą ustawą jest takie, że zgłoszony podczas jednego z takich naszych posiedzeń (bliżej już świtu) pomysł wprowadzenia normatywnych wymagań na stanowisko wojewody – jako efekt burzy mózgów wówczas, w typie *co nam szkodzi, przecież to nie przejdzie* – wszedł do porządku prawnego. Poza tym zawsze się dobrze wspomina dyskusje, podczas których często ostro polemizowaliśmy ze sobą, a mimo to – nikt nie czuł się urażony, lecz wszyscy czuli, że te wymiany argumentów służą wypracowaniu jak najlepszych rozwiązań. Duża w tym rola Twojej moderacji.

²⁹ *Nota bene*, nie tylko we Wrocławiu, ale i w naszych ówczesnych wydziałowych ośrodkach zamiejscowych w Jeleniej Górze, Kłodzku i Zgorzelcu.

³⁰ Siłą rzeczy nie mogę sobie pozwolić na szczegółowe wspomnienia – zastosowanie musiała znaleźć formuła *The very best of...*

³¹ W ramach kierowanego przez Ciebie zespołu badawczego – wspólnie jeszcze z dr. Cezarym Kocińskim i wówczas (jeszcze) mgr. Adamem Ostapskim.

³² Powszechnego użycia nie znajdowały przecież jeszcze Teamsy.

³³ W ramach projektu systemowego „Zdiagnozowanie samorządu terytorialnego w wybranych aspektach jego funkcjonowania oraz wsparcie reformy decentralizacji administracji publicznej”.

³⁴ A także ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie.

Podobna intensywność, żar dyskusji, polemik towarzyszyły też każdorazowym pracom nad wydaniem kolejnej wersji podręcznika dotyczącego *Ustroju samorządu terytorialnego*³⁵. Tę serię zawdzięczamy Adamowi Ostapskiemu (z czasem już doktorowi), który nadawał tempo, dyscyplinował nas obu w dotrzymywaniu terminów. Nie ulega wątpliwości, że praca nad każdym z tych podręczników nas rozwijała – nierzadko, choć każdy z nas zajmuje się też różnymi sferami organizacji i funkcjonowania samorządu terytorialnego, byliśmy zaskoczeni ustaleniami dokonywanymi przy sporządzaniu kolejnych tabel, schematów czy zestawień (bywało, że w ramach mozolnie wypracowywanych kompromisów). Co zrozumiałe, najbardziej jesteśmy zadowoleni z naszego ostatniego osiągnięcia z tego zestawu – tj. *Ustroju samorządu terytorialnego w Polsce* (Wrocław 2020), czyli tzw. konstytucyjnego drzewka³⁶.

W tym kontekście warto też wspomnieć o Twoich udziałach w „reaktywowanym”³⁷ wrocławskim podręczniku do *Prawa administracyjnego* (Warszawa 2022). Do tej pory żałuję, że – z obiektywnych przyczyn – musieliśmy wypracować bardzo skróconą wersję rozdziału *Pracownicy administracji publicznej*. Ciągle jestem też pod wrażeniem Twoich ustaleń nt. *Aktów polityki administracyjnej* – wyrazisty tekst, mocno osadzony w meandrach normatywizacji tej sfery form działania administracji publicznej. Cenię też terminologiczno-pojęciowe kompromisy, które udało nam się wypracować w ramach analiz prowadzonych nt. *Organizacji i funkcjonowania administracji jednostek samorządu terytorialnego i ich związków*.

Cieszę się też, że dane nam było wspólnie organizować XIX Doroczną Konferencję Naukową Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej, która odbyła się w Kudowie-Zdroju w dniach 11-13 maja 2018 r. Jej miejsce, problematyka (*Wielopostaciowość administracji publicznej*) w połączeniu z upamiętnieniem Profesora Jana Bocia³⁸ – przyciągnęły liczne grono uczestników. Było dużo pracy przed, sporo obowiązków w trakcie, a potem jeszcze czekały nas

³⁵ Począwszy od edycji, które zawdzięczamy jeszcze wsparciu Profesora Jana Bocia (i Wydawnictwa Kolonia Limited), a na publikacjach wydanych już staraniem e-Wydawnictwa – Prawniczej i Ekonomicznej Biblioteki Cyfrowej – Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, skończywszy.

³⁶ Od zaproponowanej przez nas na okładce wizualizacji samorządu terytorialnego jako drzewa czerpiącego siłę do artykułowania swoich właściwości z Konstytucji RP (co uznaliśmy za konieczne do wyeksponowania w czasach postępującej recentralizacji władzy publicznej i degenerowania standardów demokratycznego państwa prawnego).

³⁷ Po 12 latach przerwy od ostatniego wydania *Prawa administracyjnego* pod redakcją Profesora Jana Bocia. Dzięki czemu udało nam się podtrzymać tradycję wrocławskich podręczników o takim przeznaczeniu, sięgającą jeszcze lat 80. XX w.

³⁸ Twój bezapelacyjnie trafny pomysł.

redakcja publikacji³⁹. Podział naszych zadań w tym zakresie dokonał się w naturalny sposób – i do dzisiaj pamiętam tę pozytywną energię, która nas wtedy prowadziła przez wszystkie wyzwania organizacyjne.

W tym subiektywnym zestawie moich z Tobą skojarzeń – Drogi Jubilacie – nie może też zabraknąć wzmianki o naszych częstych wspólnych podróżach na konferencje. Zawsze z dobrą muzyką⁴⁰, intensywnym żartowaniem – *nota bene*, nie tylko bazującym na opowiadaniu dowcipów (choć te – dzięki temu, że jesteś niewyczerpalną ich skarbnicą – stanowią niepomijalny element rozmów z Tobą⁴¹). Niektóre z tych podróży zasługują na wspomnieniowe wyróżnienie.

Na przykład wyjazd na konferencję do Sandomierza⁴² – prosto po zakończonych po południu w niedzielę zajęciach na Wydziale⁴³ – po raz pierwszy z załatwionym przez Ciebie GPS-em. Nie można wykluczyć, że mijający nas wtedy – na rowerze – w lesie za Chwałowicami (w okolicach Jelcza-Laskowic) leśnik pewnie długo się jeszcze zastanawiał, dokąd taka czteroosobowa delegacja w eleganckim samochodzie podąża w głąb tamtejszych kniei. Ponadto wiem, że też i Ty zachowujesz w życzliwej pamięci nasz nocny już spacer po sandomierskim runku, bezpośrednio po dotarciu na miejsce: nie dość, że dołączyła do nas wtedy Profesor Dorota Dąbek, to jeszcze nawet Tobie wtedy smakowało piwo.

W tym zakresie nie mogę też pominąć naszego powrotu⁴⁴ (we wrześniu 2012 r.) z XXVI Zjazdu Katedr Prawa i Postępowania Administracyjnego w Białymstoku. Nie można wykluczyć, że nasza wizyta w Poradni Dzieci Zdrowych w Sulejówku, której przebieg, jak w filmie Woody’ego Allena *Melinda i Melinda*, nie ułatwiał odróżniania dramatu od komedii – z wielu powodów może być jeszcze tam analizowana.

Kolejne konferencyjne podróżowanie – choć bez Twojego udziału, to wpisujące się w zestawienie związanych z Tobą moich wspomnień – dotyczy też 2012 r., tyle że wiosny – a dokładnie 21 kwietnia. Chodzi o XIII Doroczną Konferencję Naukową Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej, która odbywała się wówczas w Krakowie. Miałem zaplanowane wystąpienie podczas sesji otwierającej te obrady, a tego samego dnia – na popołudnie – w Oławie zaplanowano uroczystość związaną z koralowymi godami Państwa

³⁹ Wspólnie z dr hab. Ewą Pierzchałą, prof. UO.

⁴⁰ Pierwsze skojarzenia: Tobie zawdzięczam przywrócenie Skaldów do mojej muzycznej pamięci czy też wyeksponowanie fenomenu Jacquesa Brela.

⁴¹ Spośród których część przeszła do naszych *sui generis* grypsów, np. *Ja się deklinuję* czy też *Tawariszcz prelegient*.

⁴² VII Doroczna Konferencja Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej – organizowana przez Profesor Elżbietę Urę (21-23 maja 2006 r.).

⁴³ Wspólnie z Profesorem Jerzym Supernatem i Doktorem Andrzejem Pakułą.

⁴⁴ Wspólnie z Profesorem Adamem Błasiem i Doktorem Andrzejem Pakułą.

Anny i Jerzego Korczaków. Zaproszenie na to wydarzenie, a w szczególności to, jak oboje z Anią zareagowaliście na to, że wystąpię na SEAP-ie i jednocześnie dołożę starań, byśmy do Was się nie spóźnili, a przede wszystkim Twoja i Ani reakcja na mój z żoną przyjazd (o czasie) do Oławy uzmysłowiły mi, jak dużo nas już łączy.

Ten krótki przegląd mniej klasycznych konferencyjnych konotacji zakończę wspomnieniem związanym z kolei z XIII Seminarium Naukowym Katedry Prawa Samorządu Terytorialnego Uniwersytetu Jagiellońskiego (Kraków, 9-11 października 2019 r.). Nie dość, że Tobie zawdzięczam wcześniejszy o rok debiut w tych obradach, to jeszcze bardzo mile wspominam dość szybko przez nas wypracowaną praktykę krótkiego wyjścia „w miasto”⁴⁵ – po obradach pierwszego dnia, a przed wizytą w Piwnicy pod Baranami. *Nota bene*, to wówczas – ale już następnego dnia w ramach głosu w dyskusji (w kontekście bardzo interesującej dyskusji o charakterze prawnym tzw. rozporządzeń terytorialnych Rady Ministrów i kwestii ich podlegania kontroli Trybunału Konstytucyjnego) – podsumowałeś ten nasz petryfikujący się zwyczaj następująco: *o czym (i przy czym) może rozmawiać dwóch przedstawicieli nauki prawa administracyjnego (w restauracji w krakowskim Rynku)?*

I jeszcze jedno, ewidentnie z Tobą związane, Drogi Jurku, zawodowe wspomnienie – subiektywnie potraktowane perspektywą moich wspomnień. Tym razem chodzi o prace nad projektem Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego – pod Twoim przewodnictwem, w ramach Zespołu powołanego przez Rektora. Okres między wrześniem 2018 r. a lutym 2019 r. był w tym zakresie pod wieloma aspektami wyjątkowy. Po pierwsze – intensywność tych prac: nie tylko polegająca na cotygodniowych (w poniedziałki w sali Senatu UWr), często kilkunastogodzinnych posiedzeniach Zespołu, poprzedzanych posiedzeniami poszczególnych podzespołów, ale także wymagająca naszej pracy redakcyjnej, koncepcyjnej, wykonywanej (w większości po nocach) przed domowym komputerem. Po drugie – wyzwania obiektywne („fundowane” przez tzw. ustawę 2.0 czy też związane z różnorodnością UWr) i subiektywne (zderzanie się różnych wizji Uniwersytetu pod rządami nowej ustawy, sukcesywnie ujawniające się konflikty interesów), nieułatwiające wypracowywania wielu (nie tylko fundamentalnych) rozwiązań. W tych warunkach niebagatelną rolę odgrywało doświadczenie i autorytet Przewodniczącego. A tych bezspornie nie zabrakło. Niewątpliwie zatem także Twoim atutom (nie „tylko” merytorycznym) zawdzięczamy wypracowanie wersji projektu przyjętej – po burzliwych, ale jak-

⁴⁵ A z racji rodzinnych uwarunkowań jak mało kto – spoza Krakowa – znasz szeroko i wieloaspektowo atrakcje Stołecznego Miasta Krakowa.

że rozwijających dyskusjach – na forum tego Zespołu. Co warte przypomnienia, projekt ten potem zyskał poparcie Komisji Statutowej, a finalnie – w dniu 29 maja 2019 r. – został przyjęty przez Senat UW.

Ad multos annos Panie Profesorze!

Obyś, Drogi Jurku, jak najdłużej i w dobrym zdrowiu mógł kontynuować swoje pasje i zainteresowania (nie tylko zawodowe), ciesząc się szczęściem Twojej Rodziny⁴⁶ i Przyjaciół.

⁴⁶ Dobry to moment, by wspomnieć o Waszych córkach (Karolinie i Natalii) i ich rodzinach (ze szczególnym uwzględnieniem wnuczki – Aleksandry oraz wnuków – Bazylego i Leona).

